

ЗАТВЕРДЖУЮ

Виконувач обов'язків директора
департаменту соціального захисту населення
Тернопільської обласної військової адміністрації

Уляна ЯРОЩУК

, „ ” 2025 р.

ІНСТРУКЦІЯ

**із забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю та інших
маломобільних груп населення в місцях тимчасового перебування**

1. Загальні положення

1.1. Інструкцію із забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що перебувають в місцях тимчасового перебування, розроблено на підпункт 3 пункту 63 виконання Плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 року № 374-р та відповідно до Конституції України, Закону України „Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”, з урахуванням заходів, визначених Державними будівельними нормами „Інклюзивність будівель і споруд” та Конвенції про права осіб з інвалідністю.

1.2. Ця Інструкція розроблена з метою реалізації державної політики щодо створення безперешкодного середовища для осіб, що потребують допомоги, та забезпечення прав і можливостей осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення нарівні з іншими громадянами для участі у суспільному житті та полягає у виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі

стосовно доступу до місць тимчасового перебування (далі – МТП), а також зручності та комфортності перебування на рівні з іншими відвідувачами з урахуванням індивідуальних можливостей та інтересів.

1.3. Інструкція встановлює порядок дій, правила та заходи, спрямовані на забезпечення прав, свобод, гідності та безпеки осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у МТП (притулках, пунктах евакуації, шелтерах, центрах гуманітарної допомоги тощо).

2. Визначення термінів

Маломобільні групи населення – люди, які відчувають труднощі при самостійному пересуванні, одержаниі послуг, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі. До маломобільних груп населення віднесені особи з інвалідністю, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, люди старшого (похилого) віку, люди з дитячими колясками тощо.

Особа з інвалідністю – це особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити її соціальний захист.

Особи, що потребують допомоги – особи з інвалідністю, люди з обмеженими фізичними можливостями або старшого (похилого) віку, вагітні жінки та інші маломобільні групи населення, які не можуть самостійно пересуватися, якщо вони одинокі, не мають поруч членів сім'ї або інших осіб.

Відповідальна особа – посадова особа працівник МТП, на яку покладаються обов'язки щодо забезпечення безперешкодного доступу до експозиційних і адміністративних об'єктів МТП.

Місце тимчасового перебування (МТП) – тимчасово організований простір для проживання або перебування громадян під час надзвичайних ситуацій, евакуації, соціальної кризи тощо.

3. Загальні принципи забезпечення доступності

3.1. Усі МТП мають бути облаштовані з урахуванням потреб маломобільних груп населення

3.2. Організатори МТП зобов'язані забезпечити:

- безбар'єрний доступ до будівель, приміщень, туалетів;
- наявність інформаційних вказівників, доступних для осіб з порушеннями зору і слуху;
- надання допомоги при пересуванні, орієнтації та побутовому обслуговуванні;
- окремі кімнати або зони для осіб з інвалідністю, при можливості;
- доступ до медичної допомоги, засобів реабілітації, гігієнічних товарів.

4. Комуникація та інформування

4.1. Вся інформація в МТП повинна дублюватися:

- шрифтом Брайля (за наявності);
- візуально та за допомогою звуків (таблички + аудіо/візуальні сигнали);
- простими словами, зрозумілими для людей з інтелектуальними порушеннями.

4.2. Має бути доступ до інтернету або можливість зв'язку для маломобільних груп населення, які користуються спеціальними застосунками або електронними засобами комунікації.

5. Харчування та санітарно-гігієнічні умови

5.1. Харчування повинно враховувати потреби людей із захворюваннями або обмеженнями у дієті.

5.2. Санвузли повинні бути адаптовані (широкі двері, поручні, сидіння тощо).

5.3. Потрібно забезпечити доступ до засобів особистої гігієни, включаючи індивідуальні потреби (катетери, підгузки, серветки тощо).

6. Відповідальність

6.1. Відповідальні особи в МТП несуть відповідальність за дотримання цієї інструкції.

6.2. Особи, винні у порушенні прав, несуть відповідальність згідно з нормативно-правовими актами.

7. Прикінцеві положення

7.1. Інструкція підлягає періодичному оновленню відповідно до змін у законодавстві.

7.2. Всі працівники МТП мають бути ознайомлені з даною інструкцією під підпис.